

Hallintosäännön muutosehdotukset - tiivistelmä

Demokratiarakenteen
kehittämisprojekti
Aluehallitus 7.10.2024
Aluevaltuusto 28.10.2024

Hallintojohtaja Vuokko Ylinen
Hallintolakimies Vilma Kiilunen
muut asiantuntijat

Sisältö

Muutos punaisella
Lisäys vihreällä

- Demokratian kehittämisprojekti – muutosehdotukset
 - Voimaantulo 6.11.2024 tai 31.5.2025
 - Esitys voimaantulosta esitetty dioilla tarkemmin
 - Aluevaltuuston päätösvallan lisäys ja samalla aluehallituksen tehtävien muutokset
 - Valiokuntia koskevat muutokset
 - Aluehallituksen tai aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävän hoitaminen osa- tai päätoimisesti aluevaltuuston päätösvallassa

Demokratian kehittämisprojekti – muutosehdotukset

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
Osa II Toimielinorganisaatio, tehtävät ja päätösvalta	<p>Kappale 1:</p> <p>Pirkanmaan hyvinvointialueen toimielin - rakenteeseen kuuluvat aluevaltuusto, aluehallitus ja sen jaostot, aluevaalilautakunta sekä tarkastuslautakunta.</p>	<p>Kappaleet 1-2:</p> <p>Pirkanmaan hyvinvointialueen toimielin - rakenteeseen kuuluvat aluevaltuusto, aluehallitus ja sen jaostot, aluevaalilautakunta sekä tarkastuslautakunta.</p> <p>Aluevaltuusto voi päättää aluehallituksen ja aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävän hoitamisesta osa- aikaisesti tai päätöimisesti.</p>	<p>Lisäys.</p> <p>Aluevaltuusto voi jatkossa päättää aluehallituksen tai aluevaltuuston puheenjohtajan tehtävän hoitamisesta osa- tai päätöimisesti.</p>

Hallintosäännön muutokset

Voimaan 31.5.2025 /
6.11.2024

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
Osa II Toimielinorganisaatio, tehtävät ja päätösvalta	<p>Kappaleet 4-5:</p> <p>Aluevaltuustolla voi olla aluevaltuuston erillisellä päätöksellä asettamia valiokuntia, joiden tehtävänä on käsitellä aluevaltuuston päätöksentekoon tulevia laajakantoisia, strategisia ja poliittista harkintaa edellyttäviä asioita. Valiokunnan jäsenistä vähintään kolme neljäsosaa (3/4) on valtuutettuja tai varavaltuutettuja.</p> <p>Aluevaltuuston valiokuntien tehtävät määritellään hallintosäännön 90 § :ssä.</p>	<p>Kappaleet 5-7:</p> <p>Aluevaltuustolla on kolme valiokuntaa, joihin se valitsee jokaiseen 15 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Valiokunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Aluevaltuusto nimeää valiokunnan jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.</p> <p>Aluevaltuuston valiokuntien yleiset tehtävät määritellään hallintosäännön 90 § :ssä.</p> <p>Aluevaltuusto päättää valiokuntien tehtävistä ja toiminnan periaatteista valiokuntaohjelmassa.</p>	<p>Muutos.</p> <p>(voimaan 31.5.2025)</p> <p>Valiokuntien yleinen tehtävä määritellään HS 90 §:ssä. Lisäksi aluevaltuusto määrittää valiokuntien tehtävät ja toiminnan periaatteet tarkemmin valiokuntaohjelmassa. (voimaan 31.5.2025)</p> <p>Aluevaltuuston tehtäviin (5 §) lisätään valiokuntaohjelmasta päättäminen. (voimaan 6.11.2024)</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
5 § Aluevaltuuston tehtävät ja päätösvalta	<p>Aluevaltuusto päättää</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hyvinvointialuestrategiasta ja sen sisältämästä palvelustrategiasta 2. hallintosäännöstä 3. talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 4. omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta 5. konserniyhteisöille asetettavista tavoitteista 	<p>Aluevaltuusto päättää</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hyvinvointialuestrategiasta ja sen sisältämästä palvelustrategiasta 1a. valiokuntaohjelmasta 2. hallintosäännöstä 3. talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 4. omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta 5. hyvinvointialuestrategiaan perustuvista strategisista ohjelmista, joita ovat esimerkiksi toimitilaohjelma ja asiakaskokemuksen ja osallistumisen – ohjelma. 6. konserniyhteisöille asetettavista tavoitteista 	<p>Lisäykset vihreällä.</p> <p>Numeroinnin muutos (5. siirtyy 6.).</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
5 § Aluevaltuuston tehtävät ja päätösvalta	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>6. varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista</p> <p>7. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista</p> <p>8. palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämistä kuuluville palveluista perittävistä asiakasmaksuista.</p> <p>9. takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta</p> <p>10. jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei tässä hallintosäännössä toisin määrätä</p> <p>11. alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja suunnitelmasta (JärjL 7 §)</p>	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>7. varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista</p> <p>8. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista</p> <p>9. palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämistä kuuluville palveluista perittävistä asiakasmaksuista.</p> <p>10. takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta</p> <p>11. jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei tässä hallintosäännössä toisin määrätä</p> <p>12. alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja suunnitelmasta (JärjL 7 §)</p>	<p>Numeroinnin päivittäminen (6. siirtyy 7., jne.).</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
5 § Aluevaltuuston tehtävät ja päätösvalta	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>12. luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista</p> <p>13. hyvinvointialueen tilintarkastajien valitsemisesta</p> <p>14. tilivelvollisten nimeämisestä</p> <p>15. hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta</p> <p>16. Strategiaan perustuvan palvelujen verkoston periaatteista, jotka liittyvät palvelutarpeeseen vastaamiseen, palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen, henkilöstön riittävyyteen, kustannusten hallintaan sekä tarvittavien investointien mahdollistamiseen.</p>	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>13. luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista</p> <p>14. hyvinvointialueen tilintarkastajien valitsemisesta</p> <p>15. tilivelvollisten nimeämisestä</p> <p>16. hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta</p> <p>17. Strategiaan perustuvan palvelujen verkoston periaatteista, jotka liittyvät palvelutarpeeseen vastaamiseen, palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen, henkilöstön riittävyyteen, kustannusten hallintaan sekä tarvittavien investointien mahdollistamiseen.</p>	Numeroinnin päivittäminen.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
5 § Aluevaltuuston tehtävät ja päätösvalta	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>16a. palvelujen verkoston kehittämiseen liittyvistä merkittävistä ohjelmista, kuten IKI ja VAPA (ikäihmisten ja vammaisten) ym. samantasoisista, ja niiden muutoksista</p> <p>17. hyvinvointialuejohtajan valinnasta ja irtisanomisesta sekä hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusehtojen vahvistamisesta</p> <p>18. hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa koskevasta esityksestä ministeriöille</p> <p>19. hyvinvointialuekonsernin investointisuunnitelmasta osana talousarviota</p>	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>17a. palvelujen verkoston kehittämiseen liittyvistä merkittävistä ohjelmista, kuten IKI ja VAPA (ikäihmisten ja vammaisten) ym. samantasoisista, ja niiden muutoksista</p> <p>18. hyvinvointialuejohtajan valinnasta ja irtisanomisesta sekä hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusehtojen vahvistamisesta</p> <p>19. hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa koskevasta esityksestä ministeriöille</p> <p>20. hyvinvointialuekonsernin investointisuunnitelmasta osana talousarviota</p>	Numeroinnin päivittäminen.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
5 § Aluevaltuuston tehtävät ja päätösvalta	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>20. tarvittaessa valtion takauksen hakemisesta</p> <p>21. pelastustoimen palvelutasopäätöksestä</p> <p>22. –</p> <p>23. omavalvontaohjelmasta (JärjL 40 §)</p> <p>23a. päättää hankintaohjelmasta</p> <p>24. muista aluevaltuuston päätettäväksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.</p>	<p>Aluevaltuusto päättää (--)</p> <p>21. tarvittaessa valtion takauksen hakemisesta</p> <p>22. pelastustoimen palvelutasopäätöksestä</p> <p>23. omavalvontaohjelmasta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 26 §)</p> <p>23a. päättää hankintaohjelmasta</p> <p>24. muista aluevaltuuston päätettäväksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.</p>	<p>Numeroinnin päivitys.</p> <p>Poistetaan 22. tyhjä rivi.</p> <p>Muutos. Vanhentunut viittaus uuteen.</p> <p>Poistetaan turha verbi.</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
10a § Aluehallituksen päätösvalta	<p>Aluehallitus päättää</p> <p>1. hyvinvointialuestrategiaa toteuttavista merkittävistä ohjelmista ja suunnitelmista, jotka eivät kuulu aluevaltuuston päätösvaltaan</p> <p>2. tarvittaessa hankintoja koskevista tarkemmista linjauksista aluevaltuuston hyväksymän hankintaohjelman mukaisesti</p> <p>3. hyvinvointialuetasoisesta toimitilaohjelmasta</p>	<p>Aluehallitus päättää</p> <p>1. hyvinvointialuestrategiaa toteuttavista merkittävistä ohjelmista ja suunnitelmista, jotka eivät kuulu aluevaltuuston päätösvaltaan</p> <p>2. tarvittaessa hankintoja koskevista tarkemmista linjauksista aluevaltuuston hyväksymän hankintaohjelman mukaisesti</p> <p>3. hyvinvointialuetasoisesta toimitilaohjelmasta</p>	<p>Poistot.</p> <p>Aluevaltuuston tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi, että aluevaltuusto päättää ”hyvinvointialuestrategiaan perustuvista strategisista ohjelmista, joita ovat esimerkiksi toimitilaohjelma ja asiakaskokemuksen ja osallistumisen -ohjelma”. Tämän johdosta muokataan aluehallituksen päätösvaltaa.</p> <p>Aluevaltuuston tehtäviin ehdotetaan lisättävän toimitilaohjelmasta päättäminen.</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
10a § Aluehallituksen päätösvalta	<p>Aluehallitus päättää (--)</p> <p>4. –</p> <p>5. henkilöstöohjelmasta, johon sisältyvät merkittävät henkilöstöpoliittiset linjaukset ja periaatteet</p> <p>6. hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen hyväksymisestä</p> <p>7. hyvinvointialuejohtajan varahenkilöistä</p> <p>8. jäsenten valitsemisesta hallituksen jaostoihin</p> <p>9. periaatteista, joilla varmennetaan järjestämisvastuun toteutuminen palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa</p>	<p>Aluehallitus päättää (--)</p> <p>4. –</p> <p>3. henkilöstöohjelmasta, johon sisältyvät merkittävät henkilöstöpoliittiset linjaukset ja periaatteet</p> <p>4. hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen hyväksymisestä</p> <p>5. hyvinvointialuejohtajan varahenkilöistä</p> <p>6. jäsenten valitsemisesta hallituksen jaostoihin</p> <p>7. periaatteista, joilla varmennetaan järjestämisvastuun toteutuminen palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa</p>	<p>Muutos numerointiin.</p> <p>Päätösvalta henkilöstöohjelmasta säilyy aluehallituksella koska lain mukaan vastuu henkilöstöpolitiikasta on aluehallituksella.</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
10a § Aluehallituksen päätösvalta	<p>Aluehallitus päättää (--)</p> <p>10. julkisen palveluvelvoitteen antamisesta markkinoilla toimivalle tuottajalle</p> <p>11. valtuustoryhmien tuen myöntämisen periaatteista</p> <p>12. ensihoidon palvelutasopäätöksestä</p> <p>13. vahingonkorvausten maksamisesta, jollei päätösvalta kuulu hyvinvointialueen viranhaltijan toimivaltaan</p> <p>14. avustusten maksamisen periaatteista ja avustusten myöntämisestä, jollei päätösvalta kuulu muun hyvinvointialueen viranomaisen toimivaltaan</p>	<p>Aluehallitus päättää (--)</p> <p>8. julkisen palveluvelvoitteen antamisesta markkinoilla toimivalle tuottajalle</p> <p>9. valtuustoryhmien tuen myöntämisen periaatteista</p> <p>10. ensihoidon palvelutasopäätöksestä</p> <p>11. vahingonkorvausten maksamisesta, jollei päätösvalta kuulu hyvinvointialueen viranhaltijan toimivaltaan</p> <p>12. avustusten maksamisen periaatteista ja avustusten myöntämisestä, jollei päätösvalta kuulu muun hyvinvointialueen viranomaisen toimivaltaan</p>	Muutos numerointiin.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
10a § Aluehallituksen päätösvalta	<p>Aluehallitus päättää (--)</p> <p>15. koko hyvinvointialuetta koskevien merkittävien sopimusten hyväksymisestä</p> <p>16. lausuntojen antamisesta koko hyvinvointialuetta koskevissa merkittävissä asioissa</p> <p>17. hyvinvointialueen viestintäohjelmasta</p> <p>18. selityksen, vastineen ja lausunnon antamisesta aluevaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta silloin, kun hallitus yhtyy valtuuston päätökseen</p>	<p>Aluehallitus päättää (--)</p> <p>13. koko hyvinvointialuetta koskevien merkittävien sopimusten hyväksymisestä</p> <p>14. lausuntojen antamisesta koko hyvinvointialuetta koskevissa merkittävissä asioissa</p> <p>15. hyvinvointialueen viestintäohjelmasta</p> <p>16. selityksen, vastineen ja lausunnon antamisesta aluevaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta silloin, kun hallitus yhtyy valtuuston päätökseen</p>	<p>Muutos numerointiin.</p> <p>Säilyy aluehallituksen päätösvallassa, koska aluehallitus vastaa viestinnästä.</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
10a § Aluehallituksen päätösvalta	<p>Aluehallitus päättää</p> <p>19. asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelmasta, joka koskee hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia</p> <p>20. muista hyvinvointialueen tehtävistä, jotka eivät kuulu muun toimielimen tai viranhaltijan päätösvaltaan</p>	<p>Aluehallitus päättää</p> <p>19. asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelmasta, joka koskee hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia</p> <p>17. muista hyvinvointialueen tehtävistä, jotka eivät kuulu muun toimielimen tai viranhaltijan päätösvaltaan</p>	<p>Poisto. Aluevaltuuston tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi, että aluevaltuusto päättää ”hyvinvointialuestrategiaan perustuvista strategisista ohjelmista, joita ovat esimerkiksi toimitilaohjelma ja asiakaskokemuksen ja osallistumisen -ohjelma”.</p> <p>Numeroinnin muutos.</p>

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
12 § Asiakkuus- ja laatujaoston tehtävät ja päätösvalta	Asiakkuus- ja laatujaoston tehtävänä on (--) 2. Valmistella aluehallitukselle asiakaskokemus- ja osallisuuden -ohjelman ja arvioida sen toteutumista	Asiakkuus- ja laatujaoston tehtävänä on (--) 2. Valmistella aluehallitukselle asiakaskokemus- ja osallisuuden -ohjelman ja arvioida sen toteutumista	Muutos. Asiakaskokemus- ja osallisuuden ohjelman hyväksyminen esitetään aluevaltuuston tehtäväksi. Valmistelu kuitenkin aluehallituksen kautta aluevaltuustolle.
11 luku Vaikuttamistoimielimet ja -foorumit	11 luku 10 kappale: Aluehallitus hyväksyy vaalikausittain asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelman, jossa esitetään kokonaiskuva osallistumisen keinoista sekä siihen liittyvän toiminnan organisoinnista.	11 luku 10 kappale: Aluevaltuusto hyväksyy vaalikausittain asiakaskokemuksen ja osallistumisen ohjelman, jossa esitetään kokonaiskuva osallistumisen keinoista sekä siihen liittyvän toiminnan organisoinnista.	Muutos. Ks. Perustelu yllä.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
90 § Valtuuston valiokuntien tehtävät	<p>Valtuuston valiokuntien tehtävänä on</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osallistua valtuuston toimivaltaan kuuluvien strategisten asioiden valmisteluun keskinäisen työnjakonsa mukaisesti 2. Edistää osaltaan monialaista vuoropuhelua strategisten asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa 3. Edistää toiminnallaan asukkaiden osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvointialueen toimintaan ja päätöksentekoon 4. Seurata hyvinvointialueen toimintaa ja toimintaympäristöä keskinäisen työnjakonsa mukaisesti. <p>Valiokuntien keskinäisestä työnjaosta, tarkemmista tehtävistä ja menettelytavoista määrätään aluevaltuuston päätöksellään hyväksymässä työjärjestyksessä.</p>	<p>Valtuuston valiokuntien tehtävänä on osallistua aluevaltuuston strategisten päätössioiden valmisteluun valiokuntaohjelmassa tarkemmin määrättyllä tavalla.</p> <p>Valiokuntien keskinäisestä työnjaosta, tarkemmista tehtävistä ja menettelytavoista määrätään aluevaltuuston päätöksellään hyväksymässä työjärjestyksessä.</p>	<p>Muutos.</p> <p>Valiokuntien tarkemmista tehtävistä määrätään aluevaltuuston päättämässä valiokuntaohjelmassa, joten ei ole syytä sitoa hallintosäännön kirjauksilla liikaa valiokuntien toimintaa.</p> <p>Poistetaan määräykset työjärjestyksestä. Valiokuntien työjärjestykseen kootut asiat sisältyisivät ehdotuksen mukaan jo valiokuntaohjelmaan tai olisivat sen liitteenä. Kahta erillistä dokumenttia ei siten tarvita.</p>

Kiitos!